RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

ASIANTUNTIJALAUSUNTO

Elintarviketurvallisuusosasto
Kemiallisen elintarviketurvallisuuden yksikkö

Pvm/Datum/Date 16.11.2021

As. No 6968/00.00.01.00.02/2021

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta

Asia: HE 206/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rehulain muuttamisesta

Ruokaviraston tehtäviin kuuluu voimassa olevan rehulain 1263/2020 perusteella tehtävän valvonnan johtaminen, ohjaus, kehittäminen ja täytäntöönpanosta huolehtiminen. Ruokaviraston tehtäviin kuuluva rehulain mukainen valvonta kohdistuu koko rehuketjuun, joka pitää sisällään rehujen valmistajat, markkinoille saattajat, maahantuojat ja -viejät, varastointilaitokset, kuljetusyritykset sekä rehuja käyttävät tai tuottavat maa- ja vesiviljelytilat.

Hallituksen esityksen tavoitteena on tehdä rehulakiin Euroopan unionin lääkerehuja koskevan lainsäädännön vaatimat muutokset.

Ruokavirasto kiinnittää valvonnan kannalta erityistä huomiota seuraaviin hallituksen esityksen kohtiin:

1. Esitys tuo kansalliseen lainsäädäntöön EU-lainsäädännön edellyttämät muutokset. Uusien toimijoiden tuominen hyväksynnän, valvonnan ja tiedonkeruun piiriin lisää valvontaviranomaisten tehtäviä ja siten myös valvonnan resurssitarve kasvaa. Ruokavirasto huomauttaa, että valvonnan laatuun vaikuttaa merkittävästi käytettävissä olevien resurssien määrä suhteessa lakisääteisiin tehtäviin.

2. Ruokavirasto huomauttaa, että säädösmuutos lisää valvontaa ja raportointivelvoitteita rahtisekoittajien ja tilasekoittajien, ml. kalanviljelylaitosten ja tilarehustamojen osalta. Tilasekoittajat valmistavat lääkerehua ainoastaan oman tilan eläimille. Maatilat ja kalanviljelylaitokset ovat rehualan alkutuotannon toimijoita, mutta ne eivät ole olleet lääkerehuasetuksen mukaisen hyväksymisvelvollisuuden piirissä. Rehualan alkutuotannon valvontaa suorittavien ELY-keskusten tarkastajat ovat tarkastaneet kirjanpitoa, rehujen varastointia ja säilytystä, rehujen hankintaa rekisteröidyiltä rehualan toimijoilta sekä sitä, että toimija on rekisteröitynyt rehualan alkutuotannon toimijaksi. He eivät ole tarkastaneet lääkerehuasetuksen mukaista hyväksymistä tai hyväksymisvaatimusten toteutumista. Kalanviljelylaitosten, tilasekoittajien ja rahtisekoittajien hyväksyminen lääkerehun valmistajiksi, hyväksymisedellytysten täyttymisen valvonta, rekisterinpito ja lääkerehun valmistustietojen kerääminen em. toimijoiden osalta on uusi tehtävä sekä Ruokavirastolle että ELY-keskuksille. Potentiaalisesti hyväksyntää tarvitsevien kalanviljelylaitosten lukumäärä voi olla jopa lähes 100. Turkiseläinten rehua vain oman tilan eläimille valmistavien tilarehustamojen osalta uusi tehtävä Ruokavirastolle on niiden valmistamien lääkerehutietojen kerääminen.

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

ASIANTUNTIJALAUSUNTO

Elintarviketurvallisuusosasto
Kemiallisen elintarviketurvallisuuden yksikkö

Pvm/Datum/Date 16.11.2021
As. No 6968/00.00.01.00.02/2021

3. Ruokavirasto pitää hyvänä rajausta, jonka mukaan turkiseläinten rehua vain oman tilan eläimille valmistavat tilarehustamot eivät jatkossakaan ole rehualan toimijoita. Hyvää on myös se, että hyväksymisvelvoitteen ei ole tarkoitus koskea tilarehustamoja, vaikka lääkerehun valmistaminen olisi mahdollista myös niille.

4. Ruokavirasto pitää hyvänä, että lääkerehujen valmistuksen raportointivelvoite muuttuu kuukausittaisesta kerran vuodessa tehtäväksi.

Ruokavirasto pitää hallituksen esityksen sisältämää lakimuutosta välttämättömänä Euroopan unionin lääkerehuja koskevan lainsäädännön vaatimien muutosten huomioimiseksi. Ruokavirasto on kuitenkin huolissaan muutoksesta aiheutuvasta lisätyöstä suhteessa rehuvalvonnan käytettävissä oleviin resursseihin.

Helsingissä 16.11.2021

Jaostopäällikkö Hanna Laatio